

פרחים, ניקיונות וריחות בשמים. כך התכוונו באהל שם לביקור ראש העירייה 38

למה מסרבת עיריית גבעתיים להעסיק תו חניה לקשישה סיעודית בת 94 28

ככה גדול

הלוע של צבי בר, קווים לדמותו ■ איתי אילנאי, עמ' 22

עומר בוקסנבוים מתרגש לחזור הביתה ומבהיר: לא אפסיק לקרוא ספרים 72

המחאה מתרחבת אלפים חתמו על עצומה נגד העלאת הארנונה ברמת גן ובגבעתיים 30

סופר נווה יהושע המחירים הזולים בארץ

ראו עמ' 2

נרדו

את אבי ליליאן כינה "טמבל" ושלח לבדוק חום בטוסיק של כלבים, לח"כ כרמל שאמה צעק "זבל", לחבר המועצה יהודה סגל קרא "מחבל" ונופף לעברו אצבע משולשת, ולרמי פדלון הוא זרק את הטייפ מהחלון ■ הפתיל הקצר של צבי בר נדלק בשניות (טיפ: מוטב שלא תעזו לעצבן את ראש עיריית רמת גן)

■ איתי אילנאי // צילום: תומי הרפז

עלוב". אחר כך כינה אותו עלוב עוד פעמיים, לפני שהריון איבר כל ערך וגלש לבליל של צעקות ונויפות. "קח את העלבונו ואת הקללות ותבין את המשחק הפור ליטי ברמת גן", אומר סגל. "יש לו פיוז קצר מאוד. בחלק גדול מהדברים בר הוא איש טוב, הוא עשה משהו ברמת גן, אבל נראה שהוא מאבד את העשתונות בקלות. מי שמעו להרים את הראש נגדו יש לו בעיה".

סגל כבר ניסה להילחם בהתבטאויות של בר כעבור בת ביעה שהגיש ב-2004 טען כי במהלך אהת משיבות המועצ צה פנה אליו בר ואמר לו "אתה מתחזה". בנוסף טען כי בר אף הפנה כלפיו "אצבע משולשת". בר לא הכחיש, אך טען להגנתו כי לא ראוי שבית המשפט יכניס עצמו אל הווי רה הפוליטית. בר הוסיף כי הנפת "אצבע משולשת" איננה עבירה על פי החוק. בית המשפט קיבל את גרסתו. מאותו רגע החלטתי שאני לא מתעסק יותר בנושא הזה", אומר סגל. "אם בית המשפט אומר דברים כאלה, מי אני שאח לוק עליו".

לדברי סגל, העוינות של בר מכוונת רק נגד חברי האופוזיציה. "לשאר חברי הקואליציה קשה עם העניין הזה, אבל הם מפחדים להעיר לו", הוא אומר. עובדתית הטענה נכונה. רק חבר קואליציה אחד ניאות השבוע לדבר על התנהגותו של בר. בעילום שם, כמובן: "אין ספק שראש העירייה צב עוני בהתנהגותו. ידוע שהוא מתפרץ מדי פעם. תיכנס לפי הוטוקולים ותראה איך הוא מכנה חברי אופוזיציה, באילו ביטויים".

ניסית להעיר לו?

"אי אפשר לשנות את צבי, זה האיש לטוב ולרע. בהרבה שיחות מנסים לדבר על ליבו שלא יגיב, שלא ייגרה, כי בסוף פו של דבר דווקא התגובות שלו יוצרות ישיבת מועצה לא עניינית. הוא אומר כן אבל בפועל מהר מאוד חוזר לסדרו. הוא חייב להחזיר, כמו לוחם צנחנים, באש חיה". כדי להילחם בתופעה ניסו אנשי סיעת הירוקים להחתים את חברי המועצה על אמנה שבה הם מתחייבים לדבר בכבוד זה לזה. "בר מנע את החתימה", מספר אילן מאירי, יוזם האמנה. "זה מאוד עצוב, כי מועצת העיר מייצגת 150 אלף תושבים, והיא צריכה לנהל את דיוניה בכבוד ראש. הצעקות והקללות מעירות שלא מתנהל דיון ענייני במועצה. המועצ צה היא כנס של התלהמות".

חבר האופוזיציה ישראל זינגר מצטרף לביקורת. "כמי נהל בליך וכמי שחינך דורות רבים של תלמידים לאזרחות טובה ונגד אלימות על כל צורותיה, אני מאמין כי התבי טאויות בוטות והשתלחויות חסרות רסן הן רוגמה שלילית ואנטי חינוכית", הוא אומר.

מה אמרת? צא החוצה!

מסתבר שלא רק אנשי מועצת העיר נתונים למתקפות של בר. לפני כשלוש שנים הגיעו שני תושבי קריית קריי ניצי ללשכתו. השניים, עו"ד בני שגיא ויענקלה יפה, ביי קשו לדבר על מצב שכונתם. לדבריהם, הם קיבלו הבט

נדרי. חברי מועצה, אזרחים ועובדי עירייה מספרים שכי שהוא מאבד את עשתונותו הוא מתקשה לשלוט בלשונו. "יש לו פתיל קצר, הוא לא מסוגל לספוג ביקורת", טוען שאמה. "יש לו אופי כוחני ודומיננטי, וזה מרתיע אנשים מלהתעסק איתו". לדבריו בר יוצר מהומה וכך מתחמק מדיון ענייני. "הוא מארגן בלגן, זו השיטה". "זו תופעה אצל שאין לו שליטה על התנהגותו", מוסיף בכיר לשעבר בעירייה. "פעם אנשים חששו ממנו, אבל היום מרגישים יותר הופשי בגלל כל מיני פרשיות וחקירות. זה כמו נפילת רומא".

קשה לקחת מבר את הישגיו, ובלתי אפשרי להתווכח עם העובדה שבמשך 20 שנה הוא נבחר פעם אחר פעם לראשות העיר. אך קריאת פרטוקולים של ישיבות המועצה מוכיחה שהטענות על אלימותו המילולית מבוססות היטב. בספטמבר האחרון, לדוגמה, כינה את ד"ר ליליאן "איש אומלל". בהמשך כינה את חבר מועצת העיר יהודה סגל "מחבל", ואחר כך חזר לאיים על ליליאן. "אתה איתי עוד לא התחלת", אמר לו. "אתה פשוט לא מכיר אותי". כעבור חודש נרשמו עוד החלקות. בר אמר לליליאן שהוא "הטמבל הכי גדול שאני מכיר". אחר כך ניסה לערן את דבריו. "אני אומר את זה ברוח צבירת. אתה פשוט טמבל".

הפעם הצליח ליליאן לסחוט ממנו סוג של התנצלות. "אני מצטעק, אני חוזר ביי", אמר בר והמשיך מיד. "אני אנהל את העיר ועדיין אתה טמבל", אמר לו והוסיף לקינוח "אתה נראה גם כמו חתלתול". ליליאן הצליח לשמור על קור רוחו ולא הגיב. ליליאן אמר השבוע כי אינו מתרגש. הוא מספר שהחליט להיכנס לפוליטיקה לאחר שנכח לפני כשנתיים בישיבת מועצה שבה בר איבד את שלווה. "אני איש חינוך וכשראיתי איך הוא משתלח באנשים, נשבעתי שהאיש הזה לא ימשיך להיות ראש העירייה".

כיוני הגנאי שספג הם מבחינתו הישג. "כמובן מסוים זה כמו מדליה, זה מראה שהוא מפחד ממני", מסביר ליליאן. "הוא בנאדם נורא טוטאלי. הוא מורה בזה שהוא פשוט מאבד את העשתונות ואומר כל מה שעולה על דעתו".

מה, אתה לא נעלב?

"צ'דצ'יל אמר על צ'מברליין שהוא אדם צנוע מאוד, ושיש לו סיבות טובות רבות להיות כזה. היית מצפה מאדם ברמה של ראש עירייה לקצת יותר תחכום. אני חושב שבי תור ראש האופוזיציה מגיע לי יותר תחכום בירידות עליי". ליליאן מספר שיומיים לאחר העימות במועצה הזמין אותו בר לפגישת התנצלות בלשכתו. "הוא אמר שזו לא דרכו", אומר ליליאן, אך באותה נשימה מספר שהאיומים שספג אינם מקריים. "כל הזמן הוא משתמש בעניין ש'אתה לא מכיר אותי'. כנראה שהוא רגיל מהעבר שכשהוא מאיים אנשים מוותרים".

חייב להחזיר, באש חיה

דוגמה נוספת להשתלחות של בר אירעה במרץ האחרון. במהלך דיון במועצה התלהטו הרוחות ופרץ ויכוח בין חבר המועצה יהודה סגל לראש העירייה. סגל, שהתחיל את המהומה, ביקש מבר "לשבת בשקט ולשתוק". עבור בר היה זה יותר מדי, והוא הגיב בעיקר באמצעות השורש על.ב. "עלוב שכמוך", אמר לו בתגובה, והוסיף שסגל "בריון עלוב". סגל עוד הספיק לבקש מבר שלא ירגיז אותו, אלא שבר ענה לו "עלוב שכמוך, רוצה להיפגש איתי בסתר? מס

בעוד כוחות צה"ל מסתערים על רמת

הגולן ב-1967, קיבל דני מט, אז מפקד חטיבת המילואים של הצנחנים, הורעה יוצאת דופן במכשיר הקשה. "סיימתי את חלקי בדרום ואני בדרך אלד לסייע ברמת הגולן", קרקר הקול מעברו השני של הקו. "אם לא תיתן לי לנחות, אני הורס לך את הגינה בבית". מט, לוחם אמיץ, לא חשש לגורל הגינה. הוא זיהה מיד את הקול הבוקע ממכשיר הקשה. היה זה קולו של שכנו לעיר רמת גן, חברו הטוב ומפקד גרוד 202 של הצנחנים. צבי בר.

סגנונו הצעקני והעוקצני של בר היה מקובל בקרב לוחמי הצנחנים, שנאבקו כתף אל כתף בגבעות הגולן. היום, כשהוא מכהן כראש עיריית רמת גן, הפכה דרך הביטוי שלו לבעייתית, בלשון המעטה. בחודשים האחרונים כושל בר שוב ושוב בלשונו. מעת לעת הוא מאבד את עשתונותו, צורח, מקלל ומכנה את הסוככים אותו בשמות גנאי. חלק מקורבנותיו מספרים שבעקבות ההתפרצויות הרגישו מורשלים. פעמים רבות התנצל בר על מעשיו, מה שלא מנע ממנו לחזור עליהם שוב. "הסגנון שלו בהחלט מפריע", אומר חבר מועצת העיר, רווקא מהקואליציה. "אני חושב שאפשר להתווכח על דרך, אפשר לא להסכים, אבל לא לכנות אנשים בכנויי גנאי. זה לא תורם, זה רק מצביע על חולשה".

טמבל, ברוח צבירת כחובן

כיוני האחרון, במהלך ישיבה של מועצת העיר, שלח בר את יו"ר סיעת רמת גן ירוקה, ד"ר אבי ליליאן, "לבדוק חום בטוסיק של כלבים". ליליאן, שדרש התנצלות, טען במכתב ששלח לראש העירייה כי הוא "מתנהג בצורה מבישה". ליי ליאן לא קיבל התנצלות. "פניותיו של ליליאן ומרוצו האובססיבי אחר כותרות העיתונים הם זריית חול בעיניים", הגיי בה העירייה.

חודש אחר כך, במהלך מסיבת הסיום של בוגרי בית הספר אהל שם, טענו הורים ששמעו את בר קובל באוזני מנהל התיכון על כך שהמופע ארוך ומשעמם. "היינו בהלם", אמרה אחת הבוגרות. "עברנו כל כך קשה כדי להיות הכי טובים, ובסוף ראש העירייה יושב בקהל ומתלונן".

השיא נרשם לפני שבועיים, במהלך ביקורו של שר התחבורה בעירייה. ישראל כץ, שהגיע לפגישת עבודה עם בר כשהוא מלווה בסגן יו"ר הכנסת ח"כ כרמל שאמה, הופתע כשבר הסתער על שאמה בצרחות ובגידופים. שאמה היה חבר מועצת העיר ושימש כאופוזיציה לבה בעקבות ההסתערות הוא הגיש תלונה במשטרה. "איך שבר זיהה אותנו, נה במבואה ללשכה, הוא התפרץ לכיוון הדלת בריצה תוך שהוא צועק 'לסגור את הדלת, שהזבל לא ייכנס', מספר שאמה השבוע. "ואז הוא התחיל ברצף של צרחות 'זבל, זבל, זבל', בתיבול של כמה קללות".

הפגישה התקיימה כסדרה רק לאחר שהשר כץ הרגיע את בר. גם הפעם לא קיבל מושא הקללות התנצלות. "צבי ידוע כמי שפיו וליבו שווים ותמיד אומר את אשר על ליבו, לטוב ולרע, ובכלל זה הביע את דעתו על אישיותו של שאמה", הגיבה העירייה. "זה היה מעמד מביש", אומר חבר מועצת העיר רמי גני, שנכח באירוע וגם ספג קללות מראש העירייה. "זה סגנון פוגע, מעליב וחסר טעם. חוץ מאשר רע זה לא עושה כלום". ההחלקות הלשוניות של בר בן ה-75 אינן דבר הריג או

אתה טמבל!

אתה זבל!

מחבל!

אתה נראה כמו
חתלתול!

בריון עלוב!

ליליאן חטף ■ צילום: תומי הרפז

סגל באצבע ■ צילום: רונן מחלב

שאמה קולל ■ צילום: עמית ונגל

של בר היו בוטים הרבה יותר. "הוא הש" פיל אותו", אומר חבר המועצה. "אם זה היה קורה לי הייתי עונה לבר בצורה כזו שהוא היה מתעלף במקום".

"השיטה שלו לשלוט באנשים היא לצעוק עליהם", טוען אריה מזרחי, פעיל סיעת הירוקים בעיר. "מי שלא מס" כים הוא אידיוט או טמבל. רבר ראשון הוא צועק ואז מי שמולו מצטמק אוטור מטית בכיסאו. הוא לא חוסך בלשונו. מקלל, משמיץ, יורד לרמות שבאמת לא מתאימות לראש עירייה".

אגב, לפני כמה שנים החליט רמי פד" לון, אז איש אופוזיציה והיום חלק מה" קואליציה, להקליט את ישיבות המוע" צה. פרלון הצטייד בטייפ מנהלים קטן והניח אותו על השולחן בעת הדיון. בר, שזעם על המהלך, לקח את הטייפ והש" לך אותו מהחלון. פרלון זוכר היטב את המקרה ומספר שהטייפ שרד את הנפ" לה. הוא מוכן גם לספק ביקורת זהירה. "אני מצר על סגנונו ועל העובדה שהוא גורם לכך שאנחנו צוסיקים בטפל ולא בעיקר", הוא אומר.

מהעירייה נמסר בתגובה לכתבה: "מוטב לו היה העיתון מרכז את עשרות אלפי מילות הגנאי, ההשפלות, השפה המלוכלכת שבה השתמשו אנשים אלה לתקוף את ראש העיר בישיבות המוע" עצה, ברחובות העיר ומול ביתו... מוטב לו היה מפרסם את התנהגותם הקלור קלת, את ניסיונותיהם ליצור פרובוק" ציות שונות, אם על ידי ניסיונות לשבת על כיסא ראש העיר בישיבות, אם על ידי ניסיונות התפארות במעשי ראש העיר כאילו הם עשו אותם, והדוגמאות רבות. ראש העיר איננו מצטער על מילה שאמר".

חה מסגן ראש העירייה דאו שרגא ברוש שהעירייה תטפל ברדישותיהם. כשבר" קשו ממוכירתו של בר להיכנס לפגישה, נדהמו מתגובת ראש העירייה. "הוא ישר התנפל עלינו בצורה מאוד נבזית, ונראה היה שהוא מאבד את העשתונות. הסת" לקנו משם כי חששנו שיתקוף אותנו", נזכר שגיא.

"הוא פתח פה כמו בשוק והתקרב לבני כאילו הוא אוטוטו מרים עליו יה היינו כהלים", מספר יפה. לדברי יפה, תגובתו של בר סיכלה את ניסיונם לדבר על ליכו. "מאז הרמנו ידיים. ראינו עם מי יש לנו עסק".

או בעצם הגישה שלו ניצחה. "לצערנו הרב זה נכון, וזו הטרגרדיה". אזרח נוסף שספג את נחת לשונו של בר הוא משה אמיגה, יו"ר מפלגת רמת גן, שלא נכנס למועצה. אמיגה, היום חבר בוועדת הביטחון של העיר, מגדיר עצמו באחר מגפנעי בה לפני כחודשיים נערך תרגיל ארצי שנועד לתרגל הת" גוננות מפני מתקפת טילים. במהלכו התכנסו כמה מאנשי העירייה במקלט, ואז עשה אמיגה טעות והחליט לשאול את בר שאלה. "שאלתי אותו האם כמ" קרה של מתקפת טילים קיימת תוכנית פינ"ו", מספר אמיגה. "הוא אמר לי 'מה אמרת? צא החוצה. מה אתה מעז לשאול אותי שאלה כזו'. למעשה הוא גירש אותי באמצע המלחמה לרחוב. הרגשתי מושפל, החלפתי צבעים. כשפוגעים כך ליד הרבה אנשים זה מאוד פוגע".

אמיגה מרגיש שלאחר האירוע הזמין אותו ראש העירייה לשיחת התנצלות. חבר מועצה שנכח במקום מספר שדבריו

ח"כ כרמל שאמה: "איך שבר זיהה אותנו, במבואה ללשכה, הוא התפרץ לכיוון הדלת ברצפה תוך שהוא צועק 'לסגור את הדלת, שהזבל לא ייכנס', ואז הוא התחיל ברצף של צרחות 'זבל, זבל, זבל, בתיבול של כמה קללות'"

ד"ר גרוזברד: "אנשים שקרובים לצלחת לאורך שנים מרגישים שמתור להם. יש להם תחושה שהם מרכז העולם. ראש העירייה יכול לעשות מה שהוא רוצה, כמו שליט במדינות לא דמוקרטיות. הכוח משכר והוא נעשה חסר סבלנות"

בר? נרקיסיסט?

"בגיל מבוגר האישיות משתנה לעיתים. אנשים נעשים יותר קצרי רוח. יכול להיות שההגנות מתרופפות, סף התסכול יורד... לא נדיר לראות זקנים חסרי סבלנות" ■ פסיכולוג קליני מנתח את התופעה

ד"ר עפר גרוזברד, פסיכולוג קליני ומרצה באוניברסיטת חיפה, מסביר שיש סיבות רבות הגורמות לאנשים לאבד את שלוותם. "ייתכן שהסיבה היא נרקיסיסום, כלומר אדם שחושב שרק הוא יודע ושהאחרים כסך הכול מפריעים לו". לדבריו, תוקפנות יכולה לנבוע גם מעלבונות עמוקים בילדות. "אם היה לאדם בילדותו אבא או אמא משפילים, הוא עדיין נלחם כנגד רמויות מיתולוגיות שכאלה. "כל מטפל נתקל באנשים כאלה, תוקפנות זה דבר מאוד בסיסי. אם מטופל תוקפני לעולם הוא תוקפני גם אליו, המטפל. בחדר הטיפול יש פריבילגיה לנתח מה קרה. לשאול מה הרגשת, מה עבר לך בראש".

התופעה הזו אופיינית לאנשים במעמד ראש עירייה? "בהחלט, אנשים שקרובים לצלחת לאורך שנים מרגישים שמתור להם. בעצם יש להם תחושה שאין להם מתחרים ושהם מרכז העולם. במונח הזה ראש העירייה יכול לעשות מה שהוא רוצה, כמו שליט במדינות לא דמוקרטיות. הכוח משכר ובעצם הוא נעשה חסר סבלנות לדברים שמפריעים לו".

איך קריירה צבאית משפיעה על התופעה? "סביר להניח שמי שיוצא מהצבא לאזרחות יש לו בעיה מסוימת. הצבא זו מערכת היררכית שבה מנחיתים פקודות. אבל אחרי כמה שנים סביר להניח שהאדם יתרגל למערכת החדשה".

ומה בדבר גיל מבוגר? "בגיל מבוגר האישיות משתנה לעיתים. אנשים נעשים יותר קצרי רוח. כהחלט יכול להיות שההגנות מתרופפות, סף התסכול יורד, הוא מרגיש שהיה במקומות האלה ושאין לו כוח לחזור מהם. לא נדיר לראות זקנים חסרי סבלנות".